

Beste An,
Beste Leen, Beste Koen,
Geachte familieleden van Jan,
Geachte vrienden en kennissen van Jan,

Graag wil ik hier, mede namens de collega's van de Koninklijke Sterrenwacht een woordje zeggen bij het afscheid van onze dierbare collega. Sta me toe, en ik hoop dat de collega's van de Sterrenwacht het mij vergeven, om hier even de persoonlijke toer op te gaan. Ik zou hier de wetenschappelijke carrière en de loopbaan van Jan aan de Sterrenwacht kunnen doornemen, maar Jan heeft op menselijk vlak zoveel meer voor mij, en ik meen te mogen zeggen: voor ons allen betekend, dat ik mij daarop wil concentreren.

29 jaar hebben Jan en ik samen het reilen en zeilen van de Sterrenwacht meegemaakt, 29 jaar uit de geschiedenis van de Sterrenwacht. Jan was een jaar ouder dan ik, maar na verloop van tijd leek het mij dat wij dezelfde leeftijd hadden. Jan is enkele jaren na mij op de Sterrenwacht aangeworven, maar na verloop van tijd leek het mij dat wij samen onze loopbaan begonnen waren. En het zag ernaar uit dat wij over enkele jaren ook min of meer samen op pensioen zouden gaan, maar het heeft niet mogen zijn.

Toen Jan benoemd werd op de Sterrenwacht, hebben wij iets meer dan een jaar samen een bureau gedeeld. Dat scheidt een band, en hoewel Jan verhuisde naar een ander bureau, en op een ander wetenschappelijk domein actief was, ging die band nooit verloren. Want vele kleine dingen hebben wij nadien nog samen gedaan. Toen Jozef Denoyelle op pensioen ging, hebben Jan en ik elk een stuk van zijn opdrachten overgenomen. Jan kreeg de verantwoordelijkheid over de dienst inlichtingen, samen met Hilde Langenaken, en ik kreeg de eindverantwoordelijkheid over het Jaarboek. Maar ook daar werkten wij samen, want Jan verzorgde een aantal hoofdstukken in dit Jaarboek. Het waren er niet zoveel, maar wel de moeilijkste. Ik zou het ook kunnen hebben over de waarnemingen aan de telescoop, de opendeurdagen, de meeting van ESOP in De Haan, en vele andere.

Bijna dagelijks zaten wij samen aan de koffie met nog een aantal andere mensen van het departement, en Jan vertelde veel over zijn gezin. Zo konden wij Leen en Koen in gedachten zien opgroeien, bijna van toen ze in de wieg lagen, over hun studies, hun carrière tot hun huwelijk. Omgekeerd heeft men mij verteld dat Jan ook veel interesse vertoonde over de kinderen van zijn collega's en dat hij altijd begripvol was voor familie-aangelegenheden. Recent kwamen daar dan de kleinkinderen bij, waar hij zo fier op was. Een enkele maal mocht dat iets meer dan in gedachten zijn. Mijn ontvangst bij hem thuis lang geleden tijdens een van mijn fietstochten, is heel het gezin bijgebleven, zo heeft Jan mij later verteld.

Ook wil ik niet vergeten hoe hij een paar jaar geleden, belangeloos een vrije zaterdag opgeofferd heeft om samen met Frédéric Clette onze groep van de Gentse Beiaardkring te ontvangen en rond te leiden op de Sterrenwacht.

En de laatste paar jaar mocht hij dan mijn chef zijn, nadat hij aangesteld was als hoofd van de wetenschappelijke dienst Astronomie en Astrofysica. Of eigenlijk zou ik beter zeggen: mocht ik hem als chef hebben. Want pas dan konden we de menselijke kwaliteiten van Jan ten volle appreciëren. En ik denk dat ik hier kan spreken in naam van de volledige dienst "Astronomie en Astrofysica".

Jan kon als bindmiddel werken tussen de leden van zijn dienst. Als geen ander wist hij op zoek te gaan naar oplossingen voor de problemen, en ging hij nooit de problemen op de spits drijven. Geen grote woorden, maar kleine eenvoudige dingen die de problemen oplosten. Wat mij sterk opviel was de milde toon die hij gebruikte als hij mij erop moest wijzen dat ik ergens verkeerd was. Hij was altijd minzaam en vriendelijk, altijd toegankelijk. En zo zullen we hem altijd onthouden.

Jan,

Bij uw afscheid komen mij onwillekeurig de woorden van het Egidiuslied voor de geest: "Du coors die doot, du liets mi tleven". Bij uw heengaan blijven wij allen verweesd achter. Zelf vind ik geen geschikte woorden om afscheid te nemen. Laat mij daarom de woorden gebruiken die Hilde mij toegestuurd heeft: "Wie weet, binnen enkele miljarden jaren komt jouw sterrenstof mijn sterrenstof ergens tegen op de een of andere planeet."

Thierry Pauwels